

ת"פ 35543/02/20 - מדינת ישראל, יחידת תביעות ירושלים - משטרת ישראל נגד אביאל אברהם פרץ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 35543-02-20 מדינת ישראל נ' פרץ
תיק חיצוני: 352046/2019

בפני כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא
המאשימה מדינת ישראל
ע"י יחידת תביעות ירושלים - משטרת ישראל
נגד
הנאשם אביאל אברהם פרץ
ע"י ב"כ עו"ד אבשלום גיספאן

החלטה

- (1) מונחת לפני בקשת מטעם המאשימה לתיקון כתב האישום.
- (2) כנגד הנאשם הוגש כתב אישום שמייחס לו ביצוע שלוש עבירות: החזקה ושימוש בסמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973; גידול, הכנה והפקה של סם מסוכן, עבירה לפי סעיף 6 בפקודה המוזכרת, וכן רכישה או החזקת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144(א) בחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- (3) תשובת הנאשם לאישום ניתנה בדיון מיום 10.3.2021. באותו דיון נקבעו גם מועדים לשמיעת פרשת התביעה וההגנה. דיון ראשון נקבע ליום 31.10.2021.
- (4) יממה לפני הדיון המוזכר, הגיש הנאשם "הודעת ההגנה בנוגע לעדי ההגנה" ובה הזכיר שמות של שלושה שוטרים שצפויים לשמש כעדי הגנה ולכן נתבקשה המאשימה להימנע מיצירת קשר עמם.
- (5) לאחר הדיון, ביום 15.3.2021, הגישה המאשימה בקשה לתיקון כתב האישום לצורך הוספת עדי תביעה, הם שלושת השוטרים מושא הודעת ההגנה המוזכרת. הנאשם מתנגד למבוקש, וטעמיהם המלומדים של הצדדים מפורטים בכתבי הבקשה והתגובה. בתמצית יצוין, כי לטענת המאשימה, אי-הכללתם מלכתחילה של העדים נבע משגגה ומכיוון ש-"בבני אנוש עסקינן, ופעמים רבות בשל עומס תיקי החקירה הרובצים לפתחו של תובע, נעלמות מעיני טעויות מעין אלו". הנאשם גורס מנגד, כי למאשימה

"זכות הראשונים" לבחור את ראיותיה ואת עדיה מתוך כלל חומר החקירה שנאסף בתיק, ואולם, משבחרה את מי שבחרה לכלול ברשימת עדיה בכתב האישום וכבר ניתן מענה הנאשם לנטען בו, תמה זכות זו של התביעה, ולמעשה, רשאי הנאשם להסתמך על כך שהתביעה ויתרה על העדת עד כזה או אחר, רשאי הוא לתכנן את הגנתו בהתאם, לרבות הבחירה שלו מי יעיד מטעמו.

דין והכרעה

(6) לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל דעה כי דין הבקשה להתקבל.

(7) סעיף 92(א) בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מורה כלהלן:

"בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון ייעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול"

(8) הסמכות להתיר תיקון כתב אישום לאחר תחילת המשפט, נתונה לבית המשפט. מדובר בסמכות שבשיקול דעת. בנדון דנן, בעניין ת.פ. (המחוזי - ת"א-יפו) 40213/05 מדינת ישראל נ' אריה גבעוני, פסקה 4 (13.2.2008), נקבע בין השאר:

"ככלל מעודד המחוקק את תיקון כתב האישום כדי לאפשר לבית המשפט לעשות משפט צדק ולהגיע לחקר האמת. הכלל הוא שכל עוד אין בתיקון כדי לגרום לפגיעה בזכויותיו של נאשם להליך הוגן, יתיר בית המשפט את תיקון כתב האישום ובלבד שיכולתו של הנאשם להתגונן לא תקופח כתוצאה מהתיקון"

[ראו והשוו גם: ת.פ. (המחוזי - ת"א-יפו) 11220-12-18 מדינת ישראל נ' עמנואל אמצ'י (6.1.2020)].

(9) אשר לניסוח כתב אישום, כתבתי בעניין אחר שנדון לפני [ת.א. (שלום - ים) 52482-05-19 מדינת ישראל נ' גיא בן דוד (20.1.2021)], כהאי ליסנא:

"הגוף האמון על ניסוח כתבי האישום הוא המאשימה. למאשימה יש את הסמכות שבדין ושיקול הדעת בנדון [ראו השוו: בג"ץ 199/18 רענן בן טובים נ' מדינת ישראל (20.3.2018), פסקה 5; בג"ץ 8814/18 קובי אמסלם שלו נ' מדינת ישראל (27.1.2019), פסקה 8]. יציקת תוכנו של כתב אישום נעשית לפי הסדר המפורט בסעיף 85 בחוק.

לצד זאת, יש לשים את הדגש על חשיבות ניסוח כתב האישום, בכלל זה לפרטי פרטיו, לשם ניהול ההליך הפלילי כסדרו. בל נשכח, כתב האישום הוא המסמך המכונן של ההליך הפלילי ועמו נדרש הנאשם להתמודד [רע"פ 2581/14 אסף יקותיאלי נ' מדינת ישראל (12.2.2015), פסקה 26].

אוסף על כך, להשקפתי, כתב האישום לעתים הוא גם אירוע מכונן בחייו של הנאשם ולא רק של ההליך עצמו, עת הוא נדרש להתמודד עם פרק "חדש" בחייו, כאשר בפרק זה, קרוב לוודאי שהוא יידרש להתמודד, נפשית וממונית, כדי להוכיח את חפותו ולשמור על שמו הטוב. ברי אם כן, כי שיבוש בכתב האישום עלול לשבש את ההגנה וניסוח שגוי שלו עלול לגרום להתגוננות בלתי אפקטיבית ואולי להתגוננות מפני עניינים לא רלבנטיים על חשבון הנושאים המרכזיים [עניין יקותיאל לעיל, פסקה 26]" (ההדגשות אינן במקור)

(10) בעיני, דין חוסרים, טעויות או שיבושים ברשימת העדים שבכתב האישום כדין ניסוח חסר, שגוי או משובש כאמור בכתב האישום עצמו. הדבר מתחייב מהוראת סעיף 85 בחוק סדר הדין הפלילי אשר קובעת מה יכיל כתב אישום.

(11) עוד אוסיף ואזכיר, כי לעומת המאשימה, נאשם בפלילים אינו חייב לחשוף את ראיותיו לפני פרשת התביעה. בעניין ע"פ (המחוזי - ב"ש) 7267/98 ציון לגזיאל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.5.1999), נקבע בין השאר, כלהלן:

"עולה, כי בניגוד גמור לשוויון הצדדים בחובת הגילוי במשפט אזרחי, במשפט פלילי על התביעה "לגלות" ואילו נאשם רשאי "להסתיר". ההבדל נעוץ בעקרונות של סדר הדין הפלילי. לפיהן נטל העשייה על התביעה, גם בסדרי דין, ולא ניתן לכפות על נאשם פעולה דיונית. מחובת התביעה לגלות את הכל ואסור לה להפתיע נאשם (ראה סעיף 77 לחוק סדר הדין הפלילי). מנגד נאשם רשאי להפתיע את יריבו ולא ניתן לדרוש ממנו לשחק בקלפים גלויים"

(12) במקרה לפנינו, טענת הסניגור לפיה הנאשם זכאי לשם תכנון הגנתו להסתמך על כתב האישום כפי שהוא, לרבות אילו עדים בחרה המאשימה לכלול בו (ומקל וחומר אילו עדים עליהם ויתרה) - היא טענה לגיטימית והגיונית מאוד. יותר מזה, נראה כי קיימת זיקה מובהקת בין בקשת התיקון לבין הודעת הנאשם בדבר עדיו שקדמה לדיון, במובן זה שהודעת הנאשם, למעשה, הביאה את המאשימה לשים לב לרשימת עדיו ולכן אצה רצה לבית המשפט לבקש את תיקון האישום והוספת העדים. מכאן, לא ברורה טרוניית המאשימה כנגד הנאשם בנושא זה.

(13) בכל אופן, בהינתן הנסיבות שאמנה להלן, לטעמי יש מקום לקבל את בקשת התיקון:

ראשית: אין מחלוקת שהעדים המבוקשים הם שוטרים אשר כל אחד מהם נטל חלק מסוים בפעולות החקירה בתיק ולכן נראה שהם רלבנטיים לכאורה בין להוכחת טיב תפוס כזה או אחר ובין להוכחת שרשרת מוצג.

שנית: יש להניח כי שמות העדים וחלקם בהליך החקירה ידוע היטב לנאשם והא-ראיה, הוא עתר לזימונם לעדות בשל הרלבנטיות שלהם לכאורה, כך שברי כי אין בהכללתם עתה בכתב האישום כדי להפתיעו.

שלישית: לו תידחה הבקשה של המאשימה ותתקבל התנגדות הנאשם, זו עלול להוביל בנסיבות העניין לתוצאה אבסורדית. שכן, במקרה כזה, יחול איסור על המאשימה ליצור קשר עם העדים ביחס לחקירה המבססת את האישום. ברם, שעה שאותם עדים הם שוטרים והם כן נטלו חלק בחקירה האמורה, איסור כאמור יהיה בלתי סביר.

רביעית: דיון הוכחות ראשון בהליך קבוע כאמור ליום 31.10.2021. נראה כי לרשות הנאשם קיים פרק זמן מספיק ומרווח על מנת להיערך בהתאם לשמיעת העדויות.

חמישית: שעה שהעדים יזומנו למשפט כעדים מטעם התביעה, לנאשם תהיה הזכות לחקור אותם בחקירה נגדית חלף חקירה ראשית, על כל היתרון הדיוני שבכך [ראו והשוו: ת.פ. (המחוזי - חיפה) 6177/07 מדינת ישראל נ' אושרי קבלאווי, פסקה 4(ה) (16.11.2008)]. היתרון האמור בענייננו אינו נובע רק מעצם טיב החקירה, אלא שגם כזכור, העדים הם שוטרים כך שגם אם נניח שהם היו צפויים להעיד מטעם ההגנה בעדות ראשית, הרי סביר והגיוני ביותר כי קיימות מניעות ומגבלות רבות בכל הנוגע ליצירת כל קשר עמם מטעם הסניגור לפני הדיון.

(14) אם לא די בכל אלה, הרי עם ההיענות למבוקש, תינתן ההזדמנות לנאשם להודיע אם הוא מבקש קיום דיון נוסף למתן תשובה לפי סעיף 144 בחוק סדר הדין הפלילי, לאחר הגשת כתב האישום המתוקן.

(15) על-יסוד האמור, מששוכנעתי כי לא ייגרם עיוות דין לנאשם אם תתקבל הבקשה, ובעיקר, לא תיגרע זכותו לניהול משפט צודק והוגן, נעתר לבקשה [ראו והשוו: ע"פ 951/80 יצחק קניר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 505 (1981); ת.פ. (שלום - חיפה) 3111/06 מדינת ישראל נ' שלמה אסולין (10.4.2007)].

(16) כתב אישום מתוקן שכולל את שלושת העדים הנוספים, יוגש תוך 10 ימים.

(17) הנאשם יודיע לבית המשפט, תוך 10 ימים, אם הוא עותר לקביעת דיון לפי סעיף 144 לתשובה על האישום המתוקן או שמא תשובתו שכבר ניתנה חלה גם ביחס לאישום זה. מובהר כי בהעדר כל הודעה בנדון, תיראה התשובה מיום 10.3.2021 כתשובה גם לאישום המתוקן.

המזכירות - להודיע לצדדים בהתאם.

ניתנה היום, כ"ד אייר תשפ"א, 06 מאי 2021, בהעדר הצדדים.